

AKCINĖ BENDROVĖ „KIAULIŲ VEISLININKYSTĖ“

Įmonės kodas:303212036, PVM kodas: LT100008234811, adresas: Jadvimpolio k.1,
Baisogalos s., Radviliškio sav.

2016 METŲ METINIS PRANEŠIMAS

2017-03-10

1. Bendrovės veiklos apibūdinimas

Akcinė bendrovė „Kiaulių veislininkystė“ - (toliau bendrovė) įregistruota 2013 m. gruodžio mėn. 31 d. ir veiklą pradėjo nuo 2014 metų sausio mėnesio 1 dienos. Bendrovės pagrindinė veikla yra įgyvendinti valstybės politiką kiaulių veislininkystės srityje. Ši veikla susijusi su kiaulių veislių ir jų produktyviųjų savybių gerinimu. Ji apima kokybišką kiaulių produktyvumo kontrolės paslaugų teikimą veislinių kiaulių augintojams, kontrolinio penėjimo metodu paršavedžių ir kuilių įvertinimo vykdymą, kitų žemės ūkio paslaugų teikimą, vykdam komercinę veiklą ir siekimas gauti kuo didesnes pajamas ir pelną. Veislinė kiaulininkystė yra prioritetinga žemės ūkio šaka Lietuvoje. Tuo tikslu bendrovė teikia kokybiškas kiaulių produktyvumo kontrolės paslaugas, vykdo veislinių kiaulių įvertinimą ultragarsiniu aparatu PIGLOG-105, ženklina įsagais su individualiais numeriais, vykdo kontrolinį penėjimą, kontrolinį skerdimą ir skerdenų vertinimą, pirminį apskaitos registravimą, kaupimą „Kiaulių veislininkystės informacinės sistemos“ (KVIS) kompiuterinėse programose.

Be to, dėl aplinkybių, atsirandančių iš pagrindinės veiklos srities, Bendrovė vykdo komercinių kiaulių auginimą, skerdimą, skerdenos ir jos produktų pardavimą, kuilių spermos pardavimą.

2016 m. strategijos įgyvendinimas

Eil. Nr.	Veikla	Darbu apimtys matavimo vienetas	2016 m. planas	2016 m. faktas
1	2	3	4	5
1.	Kontroliuota veislinių kiaulių	skaičius (vnt.)	64500	88636
2.	Veislinės kiaulės raumeningumo nustatymas ultragarso aparatu	skaičius (vnt.)	3900	3777
3.	Veislinės kiaulės įvertinimas	skaičius (vnt.)	2000	118
4.	Kuilio įvertinimas pagal palikuonių penėjimosi ir mėsinės savybes	skaičius (vnt.)	23	41
5.	Paršavedės įvertinimas pagal palikuonių penėjimosi ir mėsinės savybes	skaičius (vnt.)	216	348
6.	Kiaulės įvertinimas BLUP metodu (už 01-05 mėn)	skaičius (vnt.)	26400	14387
7.	Kiaulės mėsos kokybės nustatymas	skaičius (vnt.)	400	626
8.	Skerdenos ir jos produktų realizacija	t.	550	599
9.	Subproduktų realizacija	t.	185	207.1
10.	Kuilių spermos realizacija	vnt.	700	4383

Lentelėje pateikiama visos bendrovės veiklos atliktų darbų apimtys. Pagrindinę veiklą charakterizuoja nurodyti atlikti darbai. Faktiškai atliktų darbų apimtys viršija planuotus rodiklius, išskyrus veislinės kiaulės raumeningumo nustatymą ultragarso aparatu, veislinių kiaulių įvertinimą ir kiaulės įvertinimą BLUP metodu (šis rodiklis neįvykdytas, nes darbai nutraukti gegužės mėn.).

Svarbiausia bendrovės veiklos sritis yra kiaulių produktyvumo kontrolė. Pagal aukščiau pateiktos lentelės duomenis matome, kad bendrovė per 2016 metus pasiekė ne visus planuotus rodiklius. Kontroliuota veislinių kiaulių per 2016 metus 24136 vnt. daugiau, negu buvo planuota, veislinės kiaulės raumeningumas ultragarso aparatu nustatytas 123 vnt. kiaulių mažiau, negu planuota, įvertinta kuilių pagal palikuonių penėjimosi ir mėsinės savybes 18 vnt daugiau, įvertinta veislinių kiaulių 1882 vnt mažiau negu buvo numatyta, nes nevyksta veislinių kiaulių pardavimas.

Kiaulių skerdienu ir jos produktų per 2016 metus parduota 49 tonomis daugiau, nei buvo planuota, kuilių spermos parduota 3683 dozių daugiau negu planuota, nes prasiplėtė rinka.

Tačiau įmonės veikloje didžiausias dėmesys yra ir bus skiriamas darbams, susijusiems su kiaulių veislininkyste. Sėkmingai atlikti pavestas funkcijas galime dėka gerų specialistų, turimos įrangos, bet žinome, kad didelę įtaką turi įvairūs išoriniai veiksniai ir ne visada galime dirbti sėkmingai dėl ne nuo mūsų priklausančių aplinkybių, kaip pav., kiaulių maras, naujai leidžiama įstatyminė bazė, mažėjantis veislinių kiaulių augintojų skaičius ir kt.

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė

AB „Kiaulių veislininkystė“ pagrindiniai rodikliai, reikalingi ūkinės – finansinės veiklos ir finansinės rizikos valdymo rodikliams apskaičiuoti:

<u>Rodikliai</u>	<u>Eur</u>
Pardavimo pajamos	1 630 616
Gyvulininkystė	1 230 113
Dotacijos už kiaulių produktyvumo kontrolę	389 953
Kita veikla	10 550
Viso sąnaudų	1 628 730
T. sk.	
Pardavimo savikaina	1 306 605
Veiklos sąnaudos	322 125
Rezultatas	1 886
Nusidėvėjimas, amortizacija	51 355
Turtas iš viso	1 698 714
Nuosavas kapitalas	1 479 062

Trumpalaikis turtas	310 700
Trumpalaikės skolos	219 652

Ūkinės – finansinės veiklos rodikliai:

EBITDA (rezultatas be nusidėvėjimo, amortizacijos)	53 241
ROA (turto grąža) %	0.11
ROE (nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis) %	0.13

Finansinės rizikos valdymo rodikliai:	2015m.	2016m.
Bendrasis likvidumo koeficientas	1.34	1.41
Bendrasis mokumo koeficientas	7.68	6.73
Skolos- nuosavybės koeficientas	0.13	0.15
Įsiskolinimo koeficientas	0.12	0.13

Šie rodikliai už 2016m. mažai skiriasi nuo 2015m. ir atitinka norminių rodiklių ribas.

PINIGINIŲ PAJAMŲ IR GAMYBOS ŠAŅAUDŲ RODIKLIAI (tūkst. Eur)

Laiko- tarpis	Pardavi- mo pajamos tūkst. Eur	t.sk., skerdyklos produkcijos realizavimo suma tūkst. Eur %	Gamybos išlaidos iš viso tūkst. Eur	t.sk., skerdyklos suma tūkst. Eur	Gautų dota- cijų ir subsi- dijų suma, tūkst. Eur	Rezultatas (pelnas+, nuostolis -) tūkst. Eur
2015 metai	1 252.8	1 204.2 96 %	1 592.7	1 081.1	319.3	-20.6
2016 metai	1 239.6	1 196.2 96 %	1 628.7	1 289.6	391.0	1.9

Bendrovės pardavimo pajamos sudarė 1 239 593 Eur. Pagrindinis Bendrovės pajamų šaltinis - pajamos gaunamos pardavus skerdyklos produkciją. Gauta subsidijų ir dotacijų, kurios pripažintos pagrindinės veiklos pajamomis 389 953 Eur. Tiesioginės išmokos už pasėlius – 1 070 Eur.

PAJAMOS IR SĄNAUDOS PAGAL GRUPES

Eil. Nr.	Veiklos grupės	Pardavimų pajamas tūkst. Eur.	Sąnaudos tūkst. Eur.	Rezultatas tūkst. Eur.
1.	Gyvulių pardavimas	1.8	2.9	-1.1
2.	Kuilių spermos gamyba	15.6	12.9	+2.7
3.	Paslaugos žemės ūkiui	8.4		+8.4
4.	Pirktų prekių perpardavimas	1.5	1.1	+0.4
5.	Skerdyklos produkcijos realizacija	1 196.3	1 289.6	-93.3
6.	Kitos pajamos ,sąnaudos	16.0	0.8	+15.2
7.	Administracinės sąnaudos		26.0	-26.0
8.	Pardavimų sąnaudos		51.2	-51.2
9.	Dotacijos, subsidijos	391.0	244.2	+146.8
		1 630.6	1628.7	+1.9

PAGRINDINIAI SĄNAUDŲ STRAIPSNIAI (tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Straipsniai	Suma tūkst. Eur	Lyginamieji svoriai Proc.
1.	Darbo užmokestis	254.9	15.7
2.	Soc. draudimas nuo darbo užmokesčio	78.8	4.8
3.	Atostogų ir sodros nuo atostoginių rezervai	35.6	2.2
4.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	51.3	3.2
5.	Biopreparatai, medikamentai	60.9	3.7
6.	Ilgalaikio turto remontas	22.8	1.4
7.	Elektra, vanduo	45.5	2.8
8.	Pašarai	430.8	26.5
9.	Medžiagos, kuras,	35	2.1
10.	Patalpų nuoma, šildymas	20.6	1.3
11.	Paskerstų kiaulių savikaina	534.8	32.8
12.	Kitos išlaidos	57.7	3.5
		1628.7	100.0

KIAULIŲ SKAIČIUS

	<u>2015-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Kiaulės, auginamos kontrolinio penėjimo būdu, vnt	388	270
Veisliniai kuiliai vnt.	11	9
Penimos kiaulės (komercinės) vnt.	2703	2654
<u>Viso</u>	<u>3102</u>	<u>2933</u>

Šioje lentelėje pateikti duomenys pagal auginamų kiaulių grupes. Kadangi Bendrovės vienas iš pagrindinių tikslų yra koreguoti ir valdyti selekcijos procesą kiaulių veislininkystėje, svarbus yra kiaulių, auginamų kontrolinio penėjimo būdu, skaičius. Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 dienai tokių kiaulių augino 270 vnt.

3. Aplinka ir personalo klausimai

3.1. Ekonominės sąlygos

Bendrovės vykdoma kiaulių produktyvumo kontrolė ir visi kiaulių įvertinimo metodai yra svarbūs veiksniai, lemiantys pramoninę kiaulininkystę, tiek jos ekonominius rodiklius, tiek mėsos kokybės rodiklius. Teisingas veislininkystės duomenų panaudojimas mažina visų grandžių ekonominius kaštus.

Produktyvumo kontrolės paslaugos plėtra turi kilti matematine progresija laikomam paršavedžių skaičiui. Yra nustatyta, kad iki 30 proc. bandos paršavedžių turi būti kontroliuojamos.

Prasidėjus Lietuvos ekonomikos nuosmukiui 2008 m., dėl neadekvačių pašarų kainų ir kiaulių supirkimo kainų, ženkliai sumažėjo veislinių ir prekinių bandų, o ypač sumažėjo mažesnių laikytojų skaičius. 2014-2016 metais afrikinis kiaulių maras dar labiau sumažino veislinių kiaulių bandų skaičių, kas turi neigiamos įtakos ir mūsų bendrovės atliekamų paslaugų, susijusių su kiaulių produktyvumo kontrolės darbais, kiekio mažėjimu, o tai reiškia, kad ateityje yra reali grėsmė kiaulių veislinių savybių blogėjimui, tuo pačiu ir gaminamos kiaulienos produkcijos kokybės rodiklių pasikeitimams neigiama linkme.

Visi bendrovės specialistai turi tinkamą išsilavinimą ir darbo veislinės kiaulininkystės srityje patirtį. Yra pilnai aprūpinti darbo priemonėmis ir deda visas pastangas, kad išsaugoti pagrindinius branduolius kiaulių veislininkystei, nes tai turi reikšmės ateičiai. Nežinant kilmės rodiklių ir produktyvumo, galima greitoje kiaulių bandų apyvartoje priėti prie giminingo veisimo, ko pasekoje atsiras apsigimimai. Tai ekonominiu požiūriu neleistina.

Svarbus kiaulių produktyvumo veiksnys yra valstybės teigiamas požiūris, supirkimo kainos dydis, naudojamos mėsos kokybės paklausumas rinkoje. Šioje srityje bendrovė gauna paramą iš valstybės už atliekamus kiaulių produktyvumo kontrolės darbus dotacijų pavidalu. Tačiau esame labai priklausomi nuo tiekėjų, kurie savo parduodamai produkcijai kelia kainas ir kai kuriais atvejais turi parduodamos produkcijos monopolį (pav., pašarams). Tokiu atveju neturime galimybės pasirinkti, o tai menkina bendrovės galimybes mažinti sąnaudas gaminamai produkcijai. Nelengva yra su pagamintos produkcijos realizavimu. Nors gaminame lietuvišką kiaulieną ir jos produktus, tačiau kainas reguliuoja rinka, kur vyrauja konkurencija su iš užsienio įvežta produkcija. Realiai mes negalime realizuoti lietuviškos produkcijos didesnėmis kainomis, negu kainos rinkoje, kas atsiliepia į gaunamų pajamų dydį.

3.2. Politinė aplinka.

Lietuvoje gyvulininkystė yra labiausiai išvystyta žemės ūkio sritis, kurios didesniąją, bet šiuo metu mažėjančią, dalį sudaro kiaulininkystė. Kiaulių veislių ir jų produktyviųjų savybių gerinimas, intensyvinant kiaulininkystę yra valstybinės svarbos reikalaujanti žemės ūkio sritis, o veislinė kiaulininkystė – prioritetinga žemės ūkio šaka. Esminę reikšmę veislinei kiaulininkystei turi kiaulių produktyvumo kontrolės vykdymas. Veislinių kiaulių produktyvumo kontrolė – tai individualių produktyvumo duomenų apskaita, paršavedžių ir kuilių registravimas ir kaupimas kiaulių veislininkystės informacinėse sistemose (KVIS). Kiaulių produktyvumo kontrolę gali vykdyti Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos įgaliotos institucijos, pagal ES direktyvas. Akcinė bendrovė “Kiaulių veislininkystė”, kurios pagrindinį akcijų paketą valdo valstybė, kontroliuoja veislinių kiaulių bandas, tvarko pirminę veislininkystės apskaitą, vykdo kontrolinį penėjimą ir skerdimą, skerdenų vertinimą. Vykde įvertinimą BLUP sistemoje iki birželio mėnesio, o sukauptus duomenų masyvus, pagal 2010m. gruodžio 27 d. ŽŪM įsakymą Nr. 3D—1104 perdavė Valstybės įmonei “Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras”. Konsultuoja kiaulių laikytojus auginimo, veisimo ir kitais klausimais. Pagrindinis tikslas yra siekti ir kurti kuo didesnio produktyvumo bandas.

3.3. Techniniai ir technologiniai veiksniai.

Bendrovė visose vykdomos veiklos srityse vadovaujasi ES standartais, galiojančiais mūsų respublikoje. Buhalterinė apskaita tvarkoma vadovaujantis Verslo apskaitos standartais, pagal kuriuos yra paruoštos ir patvirtintos atskiros tvarkos.

Ilgalaikis materialusis turtas sudaro didžiausią dalį bendrovės turimų materialiuųjų resursų. Turimi gamybiniai pastatai ir įrenginiai sudaro 98 proc. viso ilgalaikio materialaus turto. Morališkai susidėvėjusio ilgalaikio materialaus turto bendrovėje nėra, tačiau turime pilnai nusidėvėjusio, bet dar naudojamo ilgalaikio materialaus turto, kurio balansinė vertė sudaro

310 108 Eur. Bendras ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas yra 56 proc. Dabartinė finansinė bendrovės padėtis neleidžia vykdyti didesnių investicijų ilgalaikio materialaus turto atnaujinimui. Įsigyjama tik tokios darbo priemonės, kurias reikia pakeisti (sugedus, sulūžus), kurios būtinos numatytiems darbams bendrovės veikloje atlikti.

Bendrovė veislinės kiaulininkystės paslaugų teikimo veikloje yra pilnai įdiegusi ES šalyse naudojamas apskaitos ir įvertinimo kompiuterines programas. Kontrolės asistentai, grįžę iš ūkių, visus naujus duomenis, ryšio pagalba, suveda į KVIS, kur vyksta vertinimas ir kilmės pažymėjimo išrašymas. Taip pat yra atgalinis ryšys su ūkiu, kurio pagalba ūkis gali matyti reikiamus rodiklius ir pasikeitimus.

Buhalterinė apskaita tvarkoma naudojant buhalterinės apskaitos kompiuterinę programą „Debetas“. Visų bendrovėje naudojamų kompiuterinių programų pagalba greičiau apdorojama informacija ir operatyviai gaunami reikalingi duomenys. Be to, reikalingas mažesnis darbuotojų skaičius. Visa tai turi įtakos sąnaudų mažinimui.

3.4. Ekologiniai veiksniai.

Bendrovė vykdydama gamybinę veiklą susiduria su visais gamtosauginiais taršos reikalavimais. Tam yra paruošta ir patvirtinta programa ir gautas leidimas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento “Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas” Nr. R-111, 2012 m. balandžio 23 d. 2014m. kovo 6 d. jame pakeistas taršos vykdytojas iš AB „Lietuvos veislininkystė“ į AB „Kiaulių veislininkystė“. Leidime yra įvertinti visi galimi taršos šaltiniai ir priemonės jiems valdyti. Yra paskirtas specialistas atsakingas už šios programos vykdymą.

Kadangi bendrovė augina kiaules, tai pagrindinis taršos šaltinis yra fermos , srutų kaupimo rezervuarai ir turima katilinė. Pagrindiniai teršalai yra amoniakas, kietosios dalelės , deginant kurą, lakieji organiniai junginiai, anglies monoksidas ir smalkės ir kt. Per 2016m. kietosios dalelės, deginant kietąjį kurą , sudarė 0,792 t, smalkės ir anglies monoksidas – 3,735t , bendrasis azotas ir NO - 0,354 t , SO2 – 0,473 t , amoniakas -17,6 t, lakieji junginiai – 13,4 t .

Per metus už aplinkos teršimą iš stacionarinių taršos šaltinių priskaičiuota sumokėti 599 Eur. Kadangi esame žemės ūkio įmonė, tai nereikėjo mokėti pakuotės mokesčio bei mokesčio už aplinkos teršimą iš mobiliųjų taršos šaltinių.

3.5. Personalas

Bendrovėje 2016 m. sausio mėnesį patvirtinti 37 etatai. Dirbančiųjų skaičius pagal terminuotas ir neterminuotas darbo sutartis metų pabaigoje sudarė 38 darbuotojus (vienas darbuotojas priimtas laike kito darbuotojo ligos) .

Darbuotojų skaičius pagal išsilavinimą:

	Darbuotojų skaičius	Aukštasis išsilavinimas		Aukštesnysis išsilavinimas		Vidurinis išsilavinimas		Pagrindinis išsilavinimas	
		sk	proc.	sk	proc.	sk.	proc.	sk.	proc.
Vadovaujantys darbuotojai	2	2	100						
Specialistai	11	7	64	3	27	1	9		
Darbininkai	25	1	4	4	16	17	68	3	12
	38	10	26.3	7	18.4	18	47.4	3	7.9

Pagal lentelės duomenis matome, kad vadovaujantys darbuotojai turi aukštąjį išsilavinimą, o specialistai daugiau kaip pusė turi aukštąjį išsilavinimą ir 3 turi aukštesnįjį išsilavinimą. Visi specialistai yra savo srities žinovai, turi darbo patirtį, ilgą laiką dirbantys kiaulių veislininkystės srityje.

2016 metais dirbančiųjų kaita: priimta 10, atleisti 9 darbuotojai, 7 darbuotojai buvo įdarbinti laike kitų atostogų, ligos, pasikeitė 1 pagalbinis darbininkas, 1 skerdikas.

Dirbančių darbuotojų kvalifikacija atitinka jiems keliamus reikalavimus. Gamyboje dirbantys darbininkai (skerdikai, gyvūnus pervežantys vairuotojai) siunčiami į jiems rengiamus kursus.

Visų dirbančiųjų darbo užmokestį tvirtina direktorius. Jų darbo užmokestis susideda iš pastovios mėnesinės algos ir priedų (už papildomų darbų atlikimą, atliekamų darbų sudėtingumą ir kt.). Priedai metų eigoje kelis kartus buvo keičiami, ryšium su darbų apimties pasikeitimu, atliekamų darbų kokybe.

Bendrovės vadovo mėnesinė alga susideda iš dviejų dalių: pastoviosios ir kintamosios. Mėnesinės algos pastovioji dalis nustatoma koeficientais, atsižvelgiant į Bendrovės kategoriją. 2016 metais bendrovė buvo priskirta IV kategorijai ir direktoriui patvirtintas 12.7 dydžio koeficientas. Jis skaičiuojamas nuo LR valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos bazinio dydžio (130.5 Eur.).

Mėnesinės algos kintamoji dalis priklauso nuo Bendrovės veiklos rezultatų ir nustatoma atsižvelgiant į praėjusio ketvirčio ūkinės–finansinės veiklos rezultatų vertinimo rodiklį, patvirtintų Bendrovės valdybos, įvykdymo konkretų dydį. Mėnesinės algos kintamoji dalis negali viršyti vadovaujančiam darbuotojui nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies.

Planiniai ir faktiniai rodikliai už 2016 metus, pagal kuriuos buvo nustatomas bendrovės direktoriaus kintamosios mėnesinės algos dydis:

Eil. Nr.	Rodikliai	Plani-	Fakti-	Plani-	Fakti-	Plani-	Fakti-	Plani-	Fakti-
		niai	niai	niai	niai	niai	niai	niai	niai
		2015m. IV ketv		2016m. I ketvirtis		2016m. II ketvirtis		2016m. III ketvirtis	
1.	Kontroliuota veislinių kiaulių vnt.	17500	21833	16000	24830	15000	27735	17000	19643
2.	Paršavedės įver-	30	66	100	109	40	63	36	95

	tinimas pagal pa- kuonių penėjimo ir mėsinės savybes vnt.								
3.	Pajamos iš komercinės veiklos tūkst. Eur.	255.3	316.4	251.2	278.2	262.7	288.4	263.6	321.8
4.	Gauta pajamų, tenkančių darbuotojui tūkst. Eur.	6.7	8.1	-	-	-	-	-	-
5.	Grynasis pelningumas proc	-	-	1.74	8.5	1.8	0.3	2.25	neigiamas

I –ąjį ketvirtį buvo mokamas pastovios mėsinės algos dydis ir kintamoji dalis pagal 2015m. IV ketv. pasiektus planinius rodiklius. II-am ketvirčiui (rodikliai I-ojo ketv.), III-am ketvirčiui (rodikliai II-ojo ketv.) ir IV –am ketvirčiui (rodikliai III-ojo ketv.) . Valdybos patvirtintas 30 proc. pastovios algos dydžio kintamosios algos dydis .

Darbo užmokesčio priskaitymai per 2016 metus:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vid. sąlyginis darb. sk.	Darbo užmokestis per 2016 metus (priskaityta)		Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Eur.
			Eur.	Lyg. svoris proc.	
1.	Vadovams	1	24936	9.0	2078
2.	Vyr. buhalteris	1	22950	8.3	1912
3.	Kiti darbuotojai	36	229525	82.7	531
		38	277411	100	X

Darbo užmokesčio duomenys pagal bendrovės struktūroje išdėstytus padalinius:

Eil. Nr.	Padalinio pavadinimas	Darbuotojų skaičius	Priskaičiuotas darbo užmokestis, Eur.	Vidutinis mėn. darbo užmokestis
1.	Direktorius	1	24936	2078
2.	Kiaulių produktyvumo kontrolės padalinys	2	17976	749
3.	Kontrolinio penėjimo ir kontrolinio skerdimo padalinys	6	36482	507
4.	Kiaulių auginimo ir spermos ėmimo padalinys	12	76547	532
5.	Kiaulių skerdimo ir skerdenų realizavimo padalinys	14	81360	484
6.	Apskaitos padalinys	3	40110	1115
	Iš viso:	38	277411	x

Bendrovės darbuotojų darbo užmokestis yra didesnis, nei minimali mėnesinė alga, išskyrus vieną sargą ir vieną kiaulių šeriką. Dėl esamo veiklos rezultato nėra galimybių didinti darbo užmokesčio. 2016 metais buvo papildomai skiriami priedai prie darbo užmokesčio tik

tiems darbuotojams, kuriems dėl gamybinių pasikeitimų didėjo darbų apimtys. Bendrovėje stengiamasi išvengti kadru kaitos. Darbuotojams suteikiamos visos socialinės garantijos ir stengiamasi išsaugoti gerai dirbančius darbuotojus, nes mūsų bendrovė randasi kaimo teritorijoje ir visada yra sunku rasti naujų su tinkamu išsilavinimu ir noru dirbti darbuotojų. Šioje srityje egzistuoja didelė problema. Ji atsiranda dėl gyventojų emigravimo į užsienį bei jų išvykimo į didesnius miestus.

3.6. Kitos svarbios sąlygos

Bendrovės apskaita tvarkoma pagal verslo apskaitos standartus.

Visa informacija apie įmonės tikslus ir užduotis, finansinius ir kitus veiklos rezultatus, darbuotojų skaičių, metinį darbo užmokesčio fondą ir kitą svarbią informaciją skelbiama bendrovės interneto svetainėje.

Rengiami tarpiniai finansinių ataskaitų rinkiniai, t. y. 3-jų, 6-šių, 9-nių ir 12-kos mėnesių rinkiniai ir prisilaikoma nustatytų terminų.

Metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditas atliekamas pagal tarptautinio audito standartus.

4. Metinės finansinės ataskaitos

Metinis finansinių ataskaitų rinkinys audituotas audito įmonės UAB „Audito nauda“, kuriai už paslaugas sumokėta 1550 Eur. 2016 m. metinis balansas ir prie jo pateiktos ataskaitos detaliau yra aptartos aiškinamojo rašto pastabose. Privalu aptarti ir svarbiausią visos bendrovės veiklos darbo rodiklį – gautą rezultatą.

Pajamos – sąnaudos ir veiklos rezultatai pagal atskiras veiklos rūšis

	Pavadinimas	2016 m. tūkst. Eur			2015m. tūkst. Eur.		
		pajamos	sąnaudos	rezultatas	pajamos	sąnaudos	rezultatas
I.	Specialus įpareigojimas	469.7	491.4	-21.7	404.4	426.9	-22.5
	t.sk. dotacijos	390.0			315.0		
	kontrolinių kiaulių produkcijos pardavimo pajamos	79.7			89.4		
2.	Komercinė veikla	1160.9	1137.3	23.6	1164.6	1162.7	1.9
	Viso:	1630.6	1628.7	1.9	1569.0	1589.6	-20.6

Komercinės veiklos pajamos per 2016 m. sumažėjo 6.8 tūkst. Eur, išlaidos 28.5 tūkst. Eur. Spec. įpareigojimo „Kiaulių produktyvumo kontrolė, kontrolinis penėjimas ir įvertinimas“ atliktų darbų apimtis 2016 m. išaugo, todėl gauta ir daugiau pajamų. Tai atvaizduota lentelėje:

Eil. Nr.	Spec. įpareigojimo uždaviniai	2016m.		2015 m.	
		Darbų apimtis	Pajamos tūkst.Eur	Darbų apimtis	Pajamos tūkst.Eur
1.	Kontroliuota veislinių kiaulių, vnt	88636	134.7	83861	119.1
2	Veislinės kiaulės raumeningumo nustatymas, vnt	3777	10.0	4596	11.2
3.	Veislinės kiaulės įvertinimas, vnt	118	0.1	2208	0.8
4.	Kuilio įvertinimas pagal palikuonių	41	1	25	0.4

	penėjimosi ir mėsines savybes, vnt				
5.	Paršavedės įvertinimas pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes, vnt.	348	166.5	266	93.0
6.	Kiaulės įvertinimas BLUP metodu, vnt.	14387	34.1	34345	55.6
7.	Veislininkystės informacinės apskaitos sistemos tvarkymas, tūkst. Eur.	x	16.7	x	16.3
8.	Kiaulės mėsos kokybės nustatymas, vnt	626	26.9	436	18.6
		x	390.0	x	315.0

Remiantis šiais metais veikiančiomis kainomis ir naujais skaičiavimais, vienai paršavedei įvertinti neužtenka 478.56 Eur. Kad įvertinti vieną paršavedę, reikia nupirkti ir užauginti 4 paršelius. Visas išlaidas, susijusias su paršavedės įvertinimu, sudaro: Paršelių pirkimas : 4 vnt. x 59.0 (vid. kaina) 236 Eur. Pašarų sąnaudos iki 95 kg. svorio (4 vnt.x270 kg x 0,31 Eur.) 335 Eur. Pridėtinės išlaidos 400 Eur. Viso išlaidų suma sudaro 971 Eur. Pajamos gautos pardavus skerdeną (4 vnt. x 67 kg x 1.51 Eur) 405 Eur. Pajamų ir sąnaudų skirtumas : (478.56 +405 -971) –87.44 Eur tenka vienai paršavedei. Dėl didesnių patirtų išlaidų, susidaręs skirtumas(348 paršav. x 87.44 Eur.) - 30.43 tūkst.Eur turėjo įtakos bendrovės rezultatams.

Be to, dėl afrikinio kiaulių maro grėsmės pagal veterinarinius reikalavimus privalėjome taikyti eilę apsaugos priemonių , t.y. atlikti dėl gamybinio būtinumo įvažiuojančio transporto dezinfekciją, atnaujinti spec. avalynę ir spec. aprangą kiekvienam gamyboje dirbančiam darbuotojui, naujai įsigyti dezinfekavimo priemonės (1012 Eur.), drausti kiaules (3196.20 Eur.). Įdarbintas darbuotojas (8805 Eur.), kuris atlieka dezinfekcijos darbą, kontroliuoja įvažiuojantį ir išvažiuojantį transportą, atvykstančius ir išvykstančius asmenis. Visa tai sudarė papildomas išlaidos, kurios nedavė pajamų.

Taip pat spartesniam duomenų perdavimui į kontrolinio penėjimo programą KVIS, buvo reikalinga atnaujinti pasenusią kompiuterinę įrangą (pirкта už 3843 Eur).

Nuostoliui įtakos turėjo ir kiaulių kritimas, kuris siekia 15096 Eur. sumą. Daromos visos įmanomos priemonės kritimų mažinimui, tačiau dėl to, kad esame įpareigoti vykdyti kontrolinį kiaulių auginimą, kiaulės yra perkamos iš kitų fermų visoje Lietuvoje. Dėl to atsiranda didelė rizika įsivežti infekcines kiaulių ligas, ko pasekoje, kritimai yra neišvengiami. Kiekvieno kritimo atveju vet. gydytojas nustato kritimo diagnozę, priežastį ir užpildo aktą. Komisija, patvirtinta direktoriaus įsakymu, surašo kritimo aktą.

Didžiausią dalį kiaulių auginimo išlaidose sudaro pašarai. 2016m. pašarus pirkome iš AB „Joniškio grūdai“ ir AB „Kauno grūdai“ (kai 2015m. tik iš AB „Joniškio grūdai“), tuo siekdami didinti konkurenciją ir pirkti pašarus žemesne kaina. Tikime, kad ateityje ji mažės, jei tikrai bus geras laukiamas naujas derlius. Todėl dėl perkamų pašarų, degalų, el. energijos ir kt. materialinių vertybių didelių kainų kiaulių auginimo savikainą sunku sumažinti, o parduodamos produkcijos kainos pakelti daugeliu atvejų negalime, nes kainos skerdienos

produktams yra reguliuojamos rinkoje. Būna atvejų, kad siekiant išvengti produkcijos sugadinimo tenka parduoti ir mažesnėmis kainomis t.y. derintis prie kainų, esančių rinkoje. Pvz. vasarą subproduktų kainos mažėja, didėja išpjaustytos produkcijos kainos. Taip pat realizuojamos produkcijos kainos priklauso nuo perkamų kiaulių (skirtų skerdimui) gyvojo svorio kainos. Tokiu būdu šie veiksniai įtakoja bendrą veiklos rezultata.

5. Akcijos, dividendai ir valdymo organai

Bendrovės įstatinis kapitalas yra 1 658 256.25 Eur. Jis padalytas į 5 718 125 paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0.29 Eur. Visos akcijos yra nematerialios. Jos fiksuotos įrašais akcininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose. Viso akcininkų yra 133. Didžiausia akcininkė – LR Žemės ūkio ministerija, kuriai priklauso 5 658 112 akcijų, kas sudaro 98,95 proc.

Dividendų politika nevykdoma dėl neigiamo bendrovės bendro rezultato.

Pagrindinis valdymo organas – visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovės kolegialus valdymo organas - valdyba, susidedanti iš 5 narių. Valdybos posėdyje Nr.1 bendrovės direktoriumi paskirtas Stanislovas Rimkevičius.

6. Filialai ir atstovybės

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

7. Svarbūs įvykiai

Pasibaigus finansiniams metams esminių įvykių, kurie turėtų įtakos tolimesnei bendrovės veiklai, kol kas nebuvo.

8. Veiklos planai ir prognozės

Tolimesni bendrovės veiklos planai numatyti 2017-2019 m. strateginiame veiklos plane. Pagrindinė veiklos kryptis išlieka bendrovės veiklos efektyvumo didinimas. To sieksime vykdydami kokybiškas kiaulių produktyvumo paslaugas bei siekdami finansinio efektyvumo, pelningumo ir efektyvaus sąnaudų valdymo. Sieksime, kad paslaugų, susijusių su kiaulių veislininkyste apimtys didėtų, nes tai turi didžiulę įtaką veislinių kiaulių augintojams, kurie siekia pagerinti auginamų kiaulių bandas, ko pasekoje gerėja kiaulienos kokybė ir tuo pačiu kokybiškesni kiaulienos produktai pasieks respublikos gyventojus. Be to, tai padės kiaulių augintojams pasiekti konkurencingumo su užsienio valstybėmis.

Tačiau reikia pastebėti, kad ne viskas priklauso nuo mūsų pastangų, nes didelę įtaką tiek atliekamų darbų apimčių atžvilgiu, tiek uždirbamų pajamų atžvilgiu turi išoriniai veiksniai, kurių mes nepajėgūs sustabdyti, pvz., atsiradusio afrikinio kiaulių maro grėsmė ir pasekmės. Šis pavojus jau 2014 - 2016 metais gerokai sumažino atliekamų darbų apimtį, t.y. sumažėjo kontroliuotų kiaulių skaičius, sumažėjo veislinių kiaulių raumeningumo nustatymas ultragarso aparatu, taip pat sumažėjo paršavedžių įvertinimas, kiaulių, įvertintų BLUP metodu skaičius ir

t.t. Todėl teko peržiūrėti atliekamų darbų apimtis ir gaunamas pajamas 2017-2019 metams. Be to, afrikinio kiaulių maro grėsmės pasekoje nestabilios tapo parduodamų kiaulių kainos, kas turi įtakos mėsos ir mėsos produktų kainoms rinkoje. Nors ir didelė konkurencija rinkoje, mūsų privalumas yra tai, kad savo atliekamu darbu prisidedame prie auginamų Lietuvoje kiaulių veislių gerinimo, kas nulemia pagamintos kaulienos ir jos produktų kokybinių rodiklių gerėjimą.

2017 m. planuojamos pajamos yra 1 260 tūkst. Eur, 2018 metams - 1 244.3 tūkst. Eur., o 2019m. -1 258.2 tūkst. Eur. 2018-2019 metais pajamų numatoma gauti mažiau, palyginus su 2017m., nes neplanuojama gauti pajamų už veislininkystės apskaitos sistemos tvarkymą.

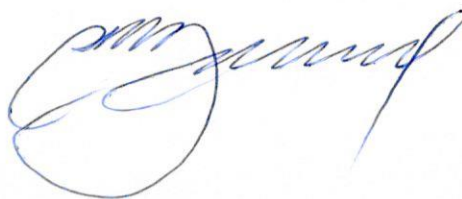
Sąnaudos 2017 m. 1 235 tūkst. eurų. 2018m. sąnaudos planuojamos 1 215.3 tūkst. eurų, o 2019 m. - 1 227.2 tūkst. eurų. Sąnaudos kinta dėl to, kad atliekamų darbų apimtys irgi kinta kasmet. Sąnaudos didžiąja dalimi priklauso nuo išorinių veiksnių, t.y. nuo degalų, medikamentų, pašarų kainų, kurios iki šiol turi didėjimo tendenciją. Todėl pelnas pasiekiamas didžiausią dėmesį skiriant vidiniams resursams, t. y. ekonomiškai panaudoti piniginius, materialinius ir žmogiškuosius resursus.

Pelnas 2017 m. numatomas 25.0 tūkst. eurų, 2018 m. 29.0 tūkst. eurų. 2019m. - 31.0 tūkst. eurų. 2018m. pelno augimas numatomas 16,0 % lyginant su 2017 metais, o 2019 m. 6.9% lyginant su 2018 metais. Pagrindinį pelną planuojame gauti iš skerdienos ir subproduktų realizavimo, nes ši veikla sudaro didžiausią dalį vykdomos gamybos. 2017-2019 m. pajamos iš šios veiklos sudaro 77% visų numatomų gauti pajamų. Mažiausiai pelno gausime iš veiklos, susijusios su kiaulių veislininkystės paslaugomis, nes tai yra veikla, kurios pajamų dėl veislinių kiaulių augintojų sunkios ekonominės padėties didinti negalime, o nuo to priklauso šios veiklos pelningumas. Tikimės, kad pagerėjus ekonominei situacijai Respublikos žemės ūkio srityje, galėsime planuoti didesnes pajamas ir gaunamą pelną.

9. Informacijos atskleidimas pagal LRV nutarimo 1052 14p. reikalavimus.

Bendrovė ruošdama metinį pranešimą laikėsi nurodyto nutarimo reikalavimų. Jame atskleista leistina informacija apie bendrovės veiklą, rezultatus, planus. Ši ir kita informacija talpinama bendrovės interneto svetainėje, nutarime nurodytais terminais.

Direktorius

Stanislovas Rimkevičius